

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201574
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6422201574.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v X. L. Y., Y. č. XXX/XX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky C. C., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v X. L. Y., Y. č. XXX/XX, a otca I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v X. L. Y., A. K. č. XXX/XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/73/2022-69 zo dňa 14.07.2022, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“ v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; ďalej len „C.m.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P/2/2014-29 zo dňa 28.02.2014 právoplatný dňa 18.04.2014 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú B. C., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 115,- Eur mesačne na sumu 220,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (prvý výrok) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (druhý výrok).

1.2 Návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 26.05.2022 sa matka maloletej domáhala zvýšenia výživného na maloletú zo sumy 115,- Eur na sumu 220,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku; návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 8 rokov a došlo k zmene pomerov na strane maloletej; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú je dôvodný; vyživovacia povinnosť otca k maloletej bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P/2/2014-29 zo dňa 28.02.2014 na sumu 115,- Eur mesačne; súd prvej inštancie zo zisteného skutočného stavu veci vyvodil, že u maloletej došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného, keď uplynula doba viac ako 8 rokov; v čase poslednej úpravy výživného maloletá navštevovala základnú školu, pričom v súčasnosti navštevuje Strednú umeleckú školu v Banskej Štiavnici; otec nad rámec určeného výživného na maloletú neprispieva a nezakupuje jej ani darčeky na sviatky; na strane maloletej sa zvýšili aj výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou maloletej (ošetrenie u zubára), s návštevou umeleckej školy a zakupovaním rôznych pomôcok do školy; aj na strane otca maloletej nastala zmena pomerov, keďže došlo k zvýšeniu jeho príjmu; pri poslednej úprave výživného bol otec na základe potvrdenia Sociálnej

poisťovne zaradený do evidencie a nepoberal žiadny dôchodok; z potvrdenia zamestnávateľa otca spoločnosti S., s.r.o. mal súd prvej inštancie za preukázané, že otec je u nich zamestnaný od 24.02.2022 a jeho príjem bol za obdobie 3-5/2022 v čistom 2 065,20 Eur, t.j. 688,40 Eur na mesiac; otec byva v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou, ktorá je zamestnaná s čistým mesačným príjmom cca 729,52 Eur; k výdavkom otca na úver na byt a pôžičku na auto súd prvej inštancie skonštatoval, že výživné má pred týmito výdavkami prednosť; čo sa týka matky, táto bola v čase poslednej úpravy výživného zamestnaná ako asistentka na Okresnom súde Žiar nad Hronom s mesačným príjmom cca 517,70 Eur mesačne, pričom v súčasnosti pracuje ako SZČO (finančný agent) v V. G. s mesačným príjmom cca 450-500,- Eur; žije s priateľom, ktorý je invalidný dôchodca, v 3-izbovom byte vo vlastníctve ich oboch; poberá aj prídavok na dieťa vo výške 25,88 Eur mesačne; náklady na domácnosť má v celkovej sume cca 300,- Eur (nájom za byt, elektrina, plyn, internet a pod.), na stravu 400,- Eur, na lieky 100,- Eur a na drogériu 50,- Eur mesačne.

1.3 S poukazom na vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že je dôvodné zvýšiť výživné otca na maloletú zo sumy 115,- Eur mesačne na sumu 220,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku; súd prvej inštancie pri výške výživného zobral na zreteľ skutočnosť, že maloletá navštevuje strednú školu mimo trvalého bydliska, pričom matke v súvislosti s pobytom maloletej na internáte vznikli zvýšené pravidelné výdavky za ubytovanie na internáte v sume 25,- Eur mesačne a stravu na internáte 80,- Eur mesačne; súd prvej inštancie pri samotnom výpočte vychádzal zo zaužívanej súdnej praxe počítajúc ho z čistého príjmu otca a počtu detí, ktoré sú na neho výživou odkázané (20 % z čistého príjmu otca); výživné vo výške 220,- Eur pre maloletú preto považoval súd prvej inštancie vzhľadom na jej vek a životné náklady za postačujúce a spôsobilé pokryť jej odôvodnené potreby, ktoré zodpovedá aj možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov; súd prvej inštancie dodal, že nemal od zamestnávateľa otca potvrdené diéty, ktoré otec ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy dostáva.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 26, § 62 ods. 1, 2, 5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine; o trovách konania rozhodol podľa § 52 v spojení s § 57 C.m.p.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec včas odvolanie zo dňa 01.08.2022 (č.l. 77 spisu); rozsudok napadol v celom rozsahu a z obsahu odvolania vyplýva, že uplatnil odvolacie dôvody podľa § 62 ods. 1 C.m.p. a podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p.; uviedol, že súd prvej inštancie nezobral do úvahy súčasný stav a zárobkové možnosti otca, ktoré má na platenie výživného; nakoľko žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá má svoje deti, nie je možné požadovať z jej strany finančnú pomoc pre jeho maloletú dcéru; okrem toho, maloletá o neho napriek jeho snahe neprejavuje žiaden záujem; na záver dodal, že navrhovateľka pracovala viac ako 20 rokov na Okresnom súde Žiar nad Hronom, a preto bol súd prvej inštancie (aj sudca) v tejto veci zaujatý; navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

2.2 Matka vo vyjadrení zo dňa 09.08.2022 (č.l. 81-82 spisu) k odvolaniu otca uviedla, že odvolanie otca považuje za nedôvodné a neopodstatnené; má vedomosť, že otec pracuje ako vodič kamiónu, chodí do zahraničia, a preto je jeho zárobok oveľa vyšší ako bolo uvedené v potvrdení o príjme; výdavky, ktoré otec uviedol považuje matka za nadštandardné; otec ani v minulosti na maloletú neprispieval a stále sa plateniu výživného vyhýbal; poukázala na to, že za roky 2012 až 2017 platil výživné na maloletú úrad práce; na otca bola nútená podať trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti a tento bol aj právoplatne odsúdený; argument otca, že žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá má tri dospelé deti a nemôže z jej strany požadovať finančnú pomoc pre maloletú, považuje za nedôvodný; aj ona žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý jej dcéru po celé roky okrem iného aj finančne podporuje; pokiaľ otec tvrdí, že maloletá o neho neprejavuje žiaden záujem, poukázala na to, že otec sa o maloletú 6 rokov nezaujímal, nechodil ju navštevovať nedával jej žiadne darčeky a ani neplatil výživné; maloletá si nemala ako na otca zvyknúť a vytvoriť si k nemu vzťah; okrem toho otec bol 2 roky vo výkone trestu odňatia slobody z čoho bola maloletá zarmútená a rozrušená; k námietke otca maloletej, že súd prvej inštancie mal byť vo veci zaujatý z dôvodu, že v minulosti na tomto súde pracovala uviedla, že už tam 4 roky nepracuje, nie je v styku s nikým zo súdu a tiež nebola v žiadnom vzťahu so sudcom, ktorý rozhodoval v danej veci, ani spolu nepracovali; vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

2.3 Zamestnávateľ otca spoločnosť S., s.r.o. v odpovedi na žiadosť odvolacieho súdu o predloženie správy o príjme otca maloletej zo zamestnania a vyplatených cestovných náhradách od 24.02.2022 do súčasnosti (č.l. 91 spisu), odvolaciemu súdu oznámil príjem otca za obdobie mesiacov 02/2022 až 08/2022 a taktiež výšku cestovných náhrad, ktoré boli za obdobie 02/2022 - 0,- Eur, 03/2022 - 1 047,18 Eur, 04/2022 - 1 243,50 Eur, 05/2022 - 1 365,20 Eur, 06/2022 - 1 279,56 Eur, 07/2022 - 1 217,25 Eur a 08/2022 - 1 377,67 Eur.

2.4 Kolízny opatrovník v správe zo dňa 19.09.2022 (č.l. 103 spisu) navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; poukázal na to, že otec na pojednávaní dňa 14.07.2022 vo svojom písomnom vyjadrení uviedol mesačné výdavky a to pôžičku na auto v sume 198,74 Eur, Slovak Telekom 42,12 Eur, internet a TV 64,47 Eur; tieto však nie sú nevyhnutné, a preto nemôžu mať prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti otca k maloletej; otec na maloletú nad rámec určeného výživného neprispieva, s maloletou sa nestretáva a nezakupuje jej ani darčeky na sviatky.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

3.1 V prejednávanej veci nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutočným stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.). Odvolací súd však vzal pri rozhodovaní do úvahy skutočnosť, že v priebehu odvolacieho konania požiadal zamestnávateľa otca spoločnosť S., s.r.o. o predloženie správy o príjme otca zo zamestnania a vyplatených cestovných náhradách od 24.02.2022, z ktorej zistil okrem príjmu otca za obdobie mesiacov 02/2022 až 08/2022 vyplácanie cestovných náhrad a to v sumách za obdobie 02/2022 - 0,- Eur, 03/2022 - 1 047,18 Eur, 04/2022 - 1 243,50 Eur, 05/2022 - 1 365,20 Eur, 06/2022 - 1 279,56 Eur, 07/2022 - 1 217,25 Eur a 08/2022 - 1 377,67 Eur. Podľa odvolacieho súdu bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu podstatné, že zmeny v skutkovom (skutočnom) stave veci boli v prejednávanej veci zistené najmä z listinných dôkazov, pričom vykonaním (doplnením) dokazovania listinným (listinnými) dôkazom (dôkazmi) by sa obsah dôkazu žiadnym spôsobom nezmenil, t.j. nevyplývalo by z neho iné zistenie podstatné pre skutkový (skutočný) stav veci ako v okamihu jeho doručenia účastníkom konania; všetky listinné dôkazy vyžiadané odvolacím súdom boli účastníkom konania riadne doručené a mali možnosť sa s ich obsahom oboznámiť, resp. sa k ich obsahu vyjadriť; podľa názoru odvolacieho súdu by preto doplnenie dokazovania (na pojednávaní) bolo len formálne, pretože okruh listinných dôkazov a ich obsah bol účastníkom konania známy (odvolací súd preferuje obsahový prístup, pred formálnymi postupmi bez reálneho dosahu na postavenie a procesné práva účastníkov konania); samotné závery podstatné pre rozhodnutie (odvolacieho) súdu na podklade zisteného skutkového (skutočného) stavu predstavujú už právne posúdenie veci, ktorým nie je odvolací súd pri rozhodovaní o podanom odvolaní viazaný (t.j. právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.3.1 Odvolanie otca nie je dôvodné; odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky otca ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení zákonných podmienok na zvýšenie výživného na maloletú, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v celom rozsahu poukazuje; preskúmaním veci odvolací súd zistil,

že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na zvýšenie výživného na maloletú tak, ako rozhodol súd prvej inštancie; odvolacie námietky otca ani ostatný obsah spisu preto neboli podkladom pre privodenie zmeny napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie v tejto veci; novou skutočnosťou, ktorú vzal odvolací súd pri svojom rozhodovaní o výživnom v zmysle § 63 C.m.p. do úvahy bolo to, že otcovi sú zo strany zamestnávateľa vyplácané aj cestovné náhrady v sumách cca 1 047,18 Eur až 1 377,67 Eur mesačne; vo veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C.m.p.).

4.3.2 K zmene rozhodnutia o výživnom môže súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine pristúpiť len ak sa podstatne menia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu, oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného; súd teda v konaní porovnáva pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného; súd pri rozhodovaní nepreskúmava vecnú správnosť pôvodného rozhodnutia o výživnom a prihliada len na zmeny, ktoré tu nastali od posledného rozhodnutia; zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca (teda nie dočasná) zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom (napr. také zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného rodiča alebo vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného rodiča a podobne); pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov sa vždy musí prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine); pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

4.3.3 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť; výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne); konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného a určuje sa individuálne v každom jednotlivom prípade; podľa súdnej praxe „určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu, preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa (aj plnoleté) je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/148/2019 zo dňa 25.09.2019); pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine); vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine); pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania; základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa, ktoré predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb; musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 C.s.p.); výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných aj nepravidelných platieb na dieťa, aby bola jednoznačne určiteľná; z týchto základných kritérií vychádzal pri rozhodovaní aj odvolací súd v prejednávanej veci.

4.3.4 Podaným odvolaním napadol otec v celosti rozsudok súdu prvej inštancie; odvolací súd sa zhoduje so súdom prvej inštancie, že v prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného na maloletú zo strany otca zo sumy výživného 115,- Eur mesačne na sumu 220,- Eur

mesačne, ktoré zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej rovnako ako schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca; vyživovacia povinnosť rodičov k maloletej stále trvá, pretože maloletá navštevuje strednú školu a vzhľadom na svoj vek nie je schopná sama sa živiť; osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka, s ktorou maloletá žije v spoločnej domácnosti; o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej v sume 115,- Eur mesačne bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P/2/2014-29 zo dňa 28.02.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.04.2014; obaja rodičia majú v súčasnosti len jednu vyživovaciu povinnosť k maloletej; v čase posledného rozhodovania mala maloletá 8 rokov a navštevovala základnú školu v Kremnici; otec bol v čase poslednej úpravy výživného nezamestnaný a matka bola zamestnaná ako súdna asistentka s príjmom cca 517,70 Eur mesačne; oproti minulému rozhodovaniu o výživnom príjem matky len mierne poklesol (na sumu v priemere 450,- Eur až 500,- Eur mesačne v čistom) a jej majetkové ani osobné pomery sa nezmenili; naopak došlo k zmene pomerov na strane otca, ktorý je zamestnaný v spoločnosti S., s.r.o. s príjmom 685,65 Eur až 691,43 Eur mesačne v čistom, s tým, že zároveň sú mu vyplácané aj cestovné náhrady v sumách 1 047,18 Eur až 1 377,67 Eur mesačne; súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní správne zohľadnil zmenu pomerov na strane otca spočívajúcu vo zvýšení jeho príjmu, ako aj zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá spočíva v tom, že od posledného rozhodovania o výživnom sa zvýšili výdavky na maloletú najmä v súvislosti s jej vyšším vekom (v súčasnosti má maloletá 16 rokov a navštevuje Strednú umeleckú školu v Banskej Štiavnici) a takisto sa jej zvýšili výdavky vývojom životných nákladov a v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, ktorým doteraz určené výživné vo výške 115,- Eur mesačne nezodpovedá; odvolací súd poukazuje na to, že súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov; za odôvodnené mesačné výdavky na maloletú odvolací súd považuje výdavky na ubytovanie na internáte 25,- Eur, stravu na internáte 80,- Eur; úrazové poistenie 18,57 Eur, šetrenie 20,- Eur, ďalej vreckové 40,- Eur, cestovné 10,- Eur, telefón 14,- Eur, materiálové zabezpečenie odboru 4,16 Eur (50,- Eur ročne) a príspevok do rodičovského združenia 2,08 Eur (25,- Eur ročne), t.j. dokopy odôvodnené mesačné výdavky maloletej, ktoré matka kvantifikovala, spolu predstavujú približne sumu 213,81 Eur; v uvedenej sume však ešte nie sú zahrnuté pravidelné mesačné výdavky maloletej na stravu cez víkendy, bývanie, hygienu, ošatenie a obuv, ako i jednorazové výdavky maloletej, ktoré mala na stomatologické ošetrovanie v sume 70,- Eur, nákup pulzného oximetra 19,90 Eur a laptop 80,- Eur; okrem toho prichádzajú do úvahy i ďalšie možné jednorazové výdavky na maloletú, keďže nie je možné zdokladovať všetky výdavky, ktoré má matka na maloletú a sumu, z ktorej by sa vychádzalo pri určení výživného nie je možné vyčíslit' pevne, keďže nie všetky výdavky sa pravidelne opakujú (viaceré môžu byť nepravidelné a nepredvídateľné), resp. závisiace od aktuálnych potrieb maloletej; odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že maloletá žije v spoločnej domácnosti s matkou a výlučne matka zabezpečuje maloletej osobnú starostlivosť, čo bolo potrebné pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany otca taktiež zohľadniť; s poukazom na vyššie uvedené je tak odvolací súd toho názoru, že v súčasnosti je dôvodné na pokrytie primeranej časti odôvodnených potrieb maloletej výživné zo strany otca v sume 220,- Eur mesačne; odvolací súd uvádza, že otec počas konania pred súdom prvej inštancie konkrétne výdavky na maloletú nespochybnil (ani v odvolacom konaní nevytkol, ktoré výdavky maloletej považuje za neopodstatnené), namietať len, že súd prvej inštancie nezobral do úvahy jeho súčasný stav a zárobkové možnosti ako i skutočnosť, že ani zo strany jeho partnerky nemožno požadovať finančnú pomoc na maloletú; k uvedenému odvolací súd konštatuje, že pri zvýšení výživného súd prvej inštancie ako i odvolací súd zohľadnili aktuálny príjem otca i cestovné náhrady, ktoré sú mu poskytované zamestnávateľom, pričom informácia o príjme partnerky otca maloletej slúži len na dokreslenie pomerov otca, nie na prípadné hradenie výživného na maloletú; pokiaľ otec namieta, že maloletá o neho napriek jeho snahám neprejavuje žiaden záujem, odvolací súd poukazuje na to, že uvedená skutočnosť nie je pre určenie výšky výživného relevantná (pozri bod 4.3.3 odôvodnenia tohto rozsudku, v ktorom sú uvedené kritériá pre určovanie rozsahu vyživovacej povinnosti na dieťa); k uvedenému navyše odvolací súd dodáva, že tento stav si otec sám zapríčinil a to spáchaním trestného činu, keď z vyjadrenia matky vyplynulo, že práve skutočnosť, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody poznamenala vzťah maloletej k otcovi; čo sa týka námietky zaujatosti otca uplatnenej v odvolaní, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne na uvedenú námietku neprihliadol a nepredložil vec na rozhodnutie o nej nadriadenému súdu, keď táto bola otcom uplatnená až po rozhodnutí súdu prvej inštancie počas odvolacieho konania a teda nebola dodržaná lehota siedmich dní na jej uplatnenie, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený (§ 53 ods. 1 C.s.p.); vzhľadom na vyššie uvedené považuje odvolací súd stanovené výživné v sume 220,- Eur mesačne na maloletú za dostačujúce na úhradu všetkých výdavkov nevyhnutných pre zabezpečenie základných potrieb pre maloletú, ktoré je zároveň primerané schopnostiam, možnostiam a majetkovým

pomerom otca maloletej; na záver odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v prvom výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletú zároveň správne skonštatoval zmenu rozsudku o predchádzajúcej úprave výživného na maloletú.

4.3.5 Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku argumentoval, že „podľa súdnej praxe platí, že výživné rodiča predstavuje 20 % z jeho čistého príjmu“, uvedený predpoklad súdu prvej inštancie o existencii percentuálneho podielu z príjmu povinného rodiča ako základu pre určenie výživného je v rozpore s ustálenou súdnou praxou najvyššieho súdu, podľa ktorej „určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu (...), preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa (aj plnoleté) je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady; pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (...); v takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (...); vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/143/2019 zo dňa 11.12.2019 alebo sp. zn. 8Cdo/131/2020 zo dňa 22.07.2020 ako aj v ňom citovanú početnú judikatúru najvyššieho súdu); z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní o konkrétnej výške výživného je súd povinný vždy dostatočne konkrétne odôvodniť, od akých konkrétnych okolností odvodzuje výslednú výšku výživného; napriek uvedenému nedostatku však súd prvej inštancie na základe konkrétnych okolností prejednávanej veci dospel k správnej sume výživného na maloletú (pozri body 4.3.1 až 4.3.4 odôvodnenia).

5. Podstatné vyjadrenia účastníkov konania prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

5.1 V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia účastníkov, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia účastníkov konania uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

6.1 Otec podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru o zvýšení výživného na maloletú na základe riadne vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu veci, ktorý súčasne správne právne posúdil, nepovažoval odvolací súd tieto odvolacie námietky otca za dôvodné (bod 4.3.4 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (prvý výrok) a to vrátane závislého výroku (§ 379 písm. a/ C.s.p.) o trovách konania pred súdom prvej inštancie (druhý výrok), ktorý bol tiež vecne správny a v súlade so zákonom (§ 52 C.m.p.).

8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak; podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh; podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; nakoľko v prejednávanej veci nejde o konanie podľa § 53 C.m.p. a odvolací súd nezistil okolnosti pre priznanie náhrady trov

odvolacieho konania (§ 55 C.m.p.), o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nespĺnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).